

งานวิจัยในชั้นเรียน

การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงาน
วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1
โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก

นายคมเดช พงษ์ไพจิตร

ครู คศ.3

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนชุมชนวัดบัวแก้วเกษร (วรพงศ์อนุกุล)

อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน

การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงาน

วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1

โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก

ลงชื่อ..... ผู้วิจัย

(นายคมเดช พงษ์ไพจิตร)

ตำแหน่ง ครู คศ.3

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวราพร พงษ์ปลัด)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนชุมชนวัดบัวแก้วเกษร (วรพงศ์อนุกุล)

ชื่อเรื่อง : การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก

ชื่อผู้วิจัย : นายคมเดช พงษ์ไพจิตร

ปีทำการวิจัย : 2564

ความเป็นมาของการทำงานวิจัย

การเรียนการสอนในชั้นเรียน นอกจากจะเป็นสถานที่ให้ความรู้แล้ว ยังเป็นสถานที่ฝึกพฤติกรรมให้อยู่ในระเบียบวินัยตามความประสงค์ของสังคม การขาดความรับผิดชอบในการทำงานเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้อันเป็นผลทำให้การสอนไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

นักจิตวิทยาได้เสนอวิธีการปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนใหม่โดย เน้นการให้รางวัลแทนการลงโทษ ซึ่งใช้ทฤษฎีหลักการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับพฤติกรรมของมนุษย์ สกินเนอร์นักจิตวิทยาที่สนใจ ในการปรับพฤติกรรมมีความเชื่อว่า อินทรีย์เมื่อกระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รับการเสริมแรง แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้งขึ้น แต่ถ้าพฤติกรรมนั้นไม่ได้รับการเสริมแรง พฤติกรรมนั้นจะมีความถี่ลดลงจนหายไป นอกจากนี้ยังพบว่า อัตราการตอบสนองในพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนมากในระยะที่ได้รับ การเสริมแรง ทฤษฎีนี้สามารถนำไปประยุกต์ปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในชั้นเรียนได้ คือเมื่อเด็กแสดง พฤติกรรมที่ดี แล้วได้รับแรงเสริมจากครู เด็กมีแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้น เด็กจะเห็น ความสำคัญของการได้รับรางวัลและคำชมเชย การสัญญาว่าจะให้รางวัลจึงเป็นแรงจูงใจให้เด็กกระทำความดีได้ มากกว่าการดุ หรือการขู่ว่าจะลงโทษ

เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่ โดยตรงในการปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ เพื่อให้เด็กไทยเจริญทุกด้าน ตามความมุ่งหมายของการศึกษา พฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบในการทำงาน ของนักเรียน เป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษา และเป็นคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ในสังคม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงาน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนชุมชนวัดบัวแก้วเกษร(วรพงศ์อนุกุล) โดยการใช้ การเสริมแรงทางบวก

วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2/1 โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนชุมชนวัดบัวแก้วเกษร (วรพงค์อนุกุล) จำนวน 31 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คัดเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนชุมชนวัดบัวแก้วเกษร (วรพงค์อนุกุล) ที่มีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 7 คน คือ

1. เด็กชายอาณัติ กิ่งแก้ว
2. เด็กชายเอกดนัย ปิ่นแก้ว
3. เด็กชายพงษ์พัฒน์ อุเบจิตร
4. เด็กชายชยพล คำแหง
5. เด็กชายสุรชาติ ทองบัวศรี
6. เด็กหญิงวันสุข สามารถกิจ
7. เด็กหญิงกานต์ชนิต ชาลีไชย์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบบันทึกการสังเกตการทำงานในแต่ละชั่วโมง

3. การดำเนินการทดลอง

การปรับพฤติกรรมครั้งนี้เป็นการทดลอง แบบใช้การสังเกต และบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน ใช้เวลาทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ คือตั้งแต่วันที่ 5 - 23 กรกฎาคม 2564 โดยแบ่งเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 : เป็นระยะเส้นฐานพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานระยะนี้ ผู้ดำเนิน การปรับพฤติกรรมทำการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมใช้เวลา 1 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 5 - 9 กรกฎาคม 2564

ระยะที่ 2 : เป็นระยะที่ใช้การเสริมแรงทางบวก คือการให้ ☆ ในการปรับพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานใช้เวลา 1 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 12 - 16 กรกฎาคม 2564 โดยผู้ปรับพฤติกรรมเป็นผู้ให้ ☆ และชี้แจงเงื่อนไขการให้ ☆ ให้นักเรียนทราบโดยจะให้ ☆ ในแต่ละวันที่นักเรียน

รับผิดชอบในการทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดโดยมีแบบบันทึกพฤติกรรม ถ้านักเรียนคนใดได้ ☆ มากที่สุด เมื่อสิ้นสุดการทดลองจะได้รับรางวัล เช่น สมุดหรือขนมตามความพอใจ

ระยะที่ 3 : ระยะตรวจสอบความคงทนของพฤติกรรมที่ได้ปรับแล้ว ระยะนี้ใช้เวลา 1 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 19 - 23 กรกฎาคม 2564 จะงดให้ ☆ แก่กลุ่มทดลอง แต่จะใช้แรงเสริมทางสังคม ได้แก่ คำชมเชย การให้เพื่อปรบมือเป็นกำลังใจให้ การตะตองสัมผัส เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย

ระยะที่ 1 : เป็นระยะเส้นฐานพฤติกรรม ซึ่งยังไม่มีเสริมด้วยการให้ ☆ และผู้ที่ถูกสังเกต ยังไม่รู้ตัว ใช้เวลา 1 สัปดาห์นักเรียนจึงมีพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบในการทำงาน โดยเฉพาะ

- เด็กชายอาณัฐณ์ กิ่งแก้ว	ทำงานไม่เสร็จในชั่วโมง	ต้องตักเตือนหลายครั้ง
- เด็กชายเอกดนัย ปิ่นแก้ว	ทำงานไม่เสร็จในชั่วโมง	ต้องตักเตือนหลายครั้ง
- เด็กชายพงษ์พัฒน์ อุเบจิตร	ทำงานไม่เสร็จในชั่วโมง	ต้องตักเตือนหลายครั้ง
- เด็กชายชยพล คำแหง	ทำงานไม่เสร็จในชั่วโมง	ต้องตักเตือนหลายครั้ง
- เด็กชายสุรชาติ ทองบัวศรี	ทำงานไม่เสร็จในชั่วโมง	ต้องตักเตือนหลายครั้ง
- เด็กหญิงวันสุข สามารถกิจ	ทำงานไม่เสร็จในชั่วโมง	ต้องตักเตือนหลายครั้ง
- เด็กหญิงกานต์ชนิต ชาลีไชย์	ทำงานไม่เสร็จในชั่วโมง	ต้องตักเตือนหลายครั้ง

ระยะที่ 2 : เป็นระยะที่จะเริ่มใช้ ☆ ในการปรับพฤติกรรมเป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยแจ้งเงื่อนไขให้ผู้รับการปรับพฤติกรรมได้รับทราบว่าจะมีการให้ ☆ และจะให้ ☆ ในแต่ละวันที่นักเรียนรับผิดชอบในการทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด โดยมีแบบบันทึกพฤติกรรม ถ้านักเรียนคนใดได้ ☆ มากที่สุด เมื่อถึงเวลาที่กำหนดจะได้รับรางวัลตามกติกาที่กำหนดไว้ จากการสังเกตนักเรียนมีความพึงพอใจกับการได้รับแรงเสริมเป็น ☆ ทั้ง 5 คน มีความกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเสร็จตามกำหนดเวลาของแต่ละวัน แต่บางวันนักเรียน บางคนขาดความรับผิดชอบในการทำงาน แต่พอเห็นเพื่อนได้รับ ☆ ก็จะมีมาความรับผิดชอบในการทำงานดีขึ้น

ระยะที่ 3 : เป็นสัปดาห์ที่ 3 ของการปรับพฤติกรรม และระยะนี้จะงดการให้ ☆ แต่จะให้แรงเสริมทางสังคมแทนโดยการคำชมเชย การให้เพื่อปรบมือเป็นกำลังใจให้ การตะตองสัมผัส นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานมากขึ้น และสามารถทำงานได้เสร็จตามกำหนดเวลา

อภิปรายผลการวิจัย

การให้แรงเสริมทางบวกคือ การให้ดาว สามารถลดพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน ทั้ง 7 คนได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้รับดาวเป็นแรงเสริมมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น เพื่อจะได้รางวัล หรือคำชมเชย จึงสามารถนำวิธีการนี้ไปใช้กับการปรับพฤติกรรมของนักเรียนคนอื่นๆ ได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีทักษะในการเพิ่มมากขึ้น
2. ครูผู้สอนควรมีการติดตามผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. ครูผู้สอนควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการวิจัย

ภาคผนวก

แบบบันทึกพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1

โรงเรียนชุมชนวัดบัวแก้วเกษร (วรพงศ์อนุกุล)

วันที่ 5 - 23 กรกฎาคม 2564

ชื่อ เวลา	ด.ช.อาณัฐวัฒน์ กิ่งแก้ว	ด.ช.เอกดนัย ปิ่นแก้ว	ด.ช.พงพัฒน์ อุเบจิตร	ด.ช.ชยพล คำแหง	ด.ช.สุรชาติ ทองบัวศรี	ด.ญ.วันสุข สามารถกิจ	ด.ญ.กานต์ชนิต ชาลีไชย์
สัปดาห์ที่ 1							
6 ก.ค. 64	✖	✖	✖	✖	✖	✖	✖
8 ก.ค. 64	✖	✖	✖	✖	✖	✖	✖
สัปดาห์ที่ 2							
13 ก.ค. 64	✓	✓	✓	★	★	✓	✖
15 ก.ค. 64	★	★	★	★	★	★	★
สัปดาห์ที่ 3							
20 ก.ค. 64	★	★	★	★	★	★	★
22 ก.ค. 64	★	★	★	★	★	★	★

- ✖ ขาดความรับผิดชอบในการทำงาน
- ★ มีความรับผิดชอบในการทำงาน
- ✓ ให้คำชมเชย